

Politik for magtanvendelse

Formål

Formålet med politikken er at forebygge, at situationer opstår, hvor magtanvendelse og/ eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten kan blive nødvendig, samt at give retningslinjer for hvordan man forholder sig, hvis indgreb er nødvendige.

Mål

Målet med politikken er at have fokus på:

- ❖ Refleksioner
- ❖ Løbende dialog
- ❖ Skærpe opmærksomheden på NETTET I og NETTET II's værdier og menneskesyn
- ❖ Skærpe, øge og dele de etiske overvejelser vi løbende står overfor i vores arbejde
- ❖ Sikre at lovens betingelser for magtanvendelse overholdes, og at der sker dokumentation og opfølgning.

Rammer

Rammer for magtanvendelse er først og fremmest de lovsikrede rettigheder – menneskerettighedserklæringen, diverse konventioner, grundloven og den øvrige lovgivning.

Men rammerne er også NETTET I OG NETTET II's 4 værdier:

Nærvær betyder omsorg, der udspringer af relationen mellem mennesker. *Nærvær* er en forudsætning for at indgå i den vigtige dialog.

Faglighed betyder, at der til stadighed må ske en refleksion over det daglige arbejde. *Faglighed* betyder, at der til altid skal være fokus på situationer, tilstande og adfærd, der kan føre til faresituationer og at der kontinuerligt arbejdes for at undgå, at det kommer så vidt. *Faglighed* betyder også, at valg skal begrundes og dokumenteres.

Respekt betyder fokus på, at ethvert menneske har ret til at bestemme over sig selv.

Ansvar betyder, at NETTET I og II har fokus på at støtte brugernes/beboernes muligheder for at handle autonomt ved bl.a. at sikre vidensdeling gennem oplysning og uddannelse, samt at give støtte til personlig styrke ved at arbejde med mening, håb, ønsker og drømme. *Ansvar* gælder både i forhold til brugere/ beboere og personalemedlemmer.

Det er Servicelovens § 124, der sikrer retssikkerheden i forhold til magtanvendelse overfor brugere / beboere i NETTET I og NETTET II tilbud.

Reglerne for magtanvendelse er først og fremmest betinget af, at borgeren har en alvorlig psykisk sygdom med betydelig funktionsnedsættelse.

Magtanvendelse er en indgriben, der anvendes, når det er nødvendigt at handle med magt overfor en borger – mod den pågældendes vilje – for at varetage vores pligt til at yde omsorg uden at der er givet samtykke og dermed undgå, at den pågældende, der bruges magt overfor, eller andre lider væsentlig personskade eller, at forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet at anvende magt. Magtanvendelse i henhold til lovgivningen kan i NETTET I og NETTET II omfatte fastholdelse af en bruger/ beboer eller at føre en beboer/ bruger til et andet lokale.

Indgreb i selvbestemmelsesretten i form af magtanvendelse, som ikke er omtalt i loven, er alligevel lovlig, såfremt der er tale om nødværge eller nødret.

Nødværge er en handling, der er nødvendig for at modstå eller afværge et uretmæssigt angreb (vold, ildspåsættelse, ødelæggelse af ting eller blufærdighedskrænkelser) mod personer eller ting. Angrebet skal være påbegyndt eller være umiddelbart forekommende og indgrebet skal stå i rimeligt forhold til det angreb, det skal afværge.

Nødret er, når en handling foretages for at undgå personskade, og hvor truslen ikke skyldes uretmæssigt angreb, men hvor personen af en eller anden grund er kommet til skade.

Der opstår mange dilemmaer - ikke mindst etiske – i balancen mellem omsorgspligten og magtanvendelse, mellem at gribe ind med magt for at ingen skal lide overlast, lovligheden af indgrebet, selvbestemmelsesretten, omsorgsforpligtelsen og den følelsesmæssige belastning det kan være at udøve fysisk magt overfor andre. Dilemmaer hvor magtanvendelsen ikke er lovlig, men omsorgspligten byder en at handle.

Procedure

Forebyggelse:

Det er altid en del af støtten at undgå, at borgeren kommer i en situation eller tilstand, hvor det kan blive nødvendigt med magtanvendelse

Er der en konkret risiko for, at en situation kan føre til nødvendighed af magtanvendelse, udarbejdes der strategier og udviklingsplaner for at forsøge at undgå, at dette sker.

Der forsøges altid indhentning af samtykke til indgrebet, således at der ikke bliver tale om magtanvendelse.

Magtanvendelse søges altid undgået ved italesættelse, beroligelse, nærvær, opfordring til behandling f.eks. medicinering, lægehjælp eller indlæggelse .

Magtanvendelse:

Magtanvendelse skal ” udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende således, at der ikke forvoldes unødige krænkelse eller ulempe”.

Ved magtanvendelse skal der være så stor åbenhed som muligt i forhold til, hvad man gør, og hvorfor man gør det.

Efter en magtanvendelse:

Her skal hændelsesforløbet tales igennem mellem de implicerede parter, men også mellem leder og medarbejder og der skal reflekteres over, om magtanvendelsen kunne være undgået.

Der skal foretages indberetning på skema 2 fra Styrelsen for Social Service. Skemaet kan findes på hjemmesiden: <http://www.socialstyrelsen.dk/indberetning/magtanvendelse-skemaer/skemaer>

Ved lovlig magtanvendelse skal dette ske på særligt skema senest dagen efter magtanvendelsen. Skemaet udfyldes af det personale, der har været involveret i magtanvendelsen. Lederen skal underskrive og angive sin vurdering af indgrebets lovlighed.

Ved nødret og nødværge skal samme skema udfyldes. Denne gang dog senest 3. dage efter indgrebet.

Leder og medarbejder fastlægger en handleplan, der skal sikre, at det involverede personale får den fornødne støtte og hjælp til at bearbejde begivenheden.

Fastholdelse

Lederne af NETTET I og NETTET II evaluerer løbende de situationer, der har været i de to organisationer.

Lederne drøfter løbende politikken med medarbejderne.

Evaluering

Evaluering af politikken sker hvert 5 år. Næste gang i 2018, dog tidligere såfremt der sker lovgivningsmæssige eller forvaltningsmæssige ændringer, der fordrer en ændring af politikken.

Revideret okt. 2014